



An chatalóg náisiúnta de chlampaí síolta

FOIREANN AN TIONSCADAIL

John Fennessy, COFORD*

Derek Felton, Comhairleoir Foraoise

Gerard Cahalane, an tSeirbhís Foraoiseachta

* Ríomhphost: john.fennessy@agriculture.gov.ie

LE CRÍOCHNÚ: Déantar liostaí clampaí síolta náisiúnta agus na hEorpa a athbhreithniú agus a nuashonrú ar bhonn bliantúil agus déantar liosta nuashonraithe úr ag leibhéal náisiúnta agus Eorpach a tháirg ag deireadh gach bliana féilire.

CÚLRA

Nuair a rinneadh Ball de chuid an Aontais Eorpaigh de Stát na hÉireann in 1973, bhí sé faoi oibleagáid cloí le roinnt de Threoracha ón gComhairle ar Mhargaíocht Ábhar Atáirgthe Foraoise. Rinneadh na Treoracha sin a nuashonrú i 1999, agus tháinig rialacha úra i bhfeidhm ar fad na mballstát uile ó 1 Eanáir 2003 i leith. I gcomhlíonadh an rialacháin, ceanglaítear ar Éirinn clár náisiúnta ar bhunábhar na speiceas éagsúil a fhaomhadh ar a críoch a dhréachtú. Is é seo freagracht an údaráis rialála, na Seirbhíse Foraoiseachta, a dhéanann an Chatalóg Náisiúnta ar Chlampaí Síolta a nuashonrú gach bliain in éineacht le COFORD.

CUSPÓIR

Cloí le Treoir an AE ar mhargaíocht ábhar atáirgthe foraoise mar aon le monatóireacht a dhéanamh ar na riachtanais náisiúnta maidir le hábhar atáirgthe foraoise (FRM) agus iad a chomhlíonadh, más féidir, ó ábhar atáirgthe foraoise dea-oiriúnaithe, dea-tháirgiúil agus oiriúnach ó fhoinsí dúchasacha. Sa chás nach mbíonn fáil ar fhoinsí dúchasacha, sásaíonn ábhar thar lear oiriúnach na riachtanais náisiúnta.

DUL CHUN CINN

Ba é an príomhdul chun cinn a rinneadh le linn 2009 ná clampaí a shainaithint le haghaidh ábhar atáirgthe foraoise i bpríomhspeiceas cónaiféir thráchtála a tháirgeadh, go háirithe sprús Sitceach, sprús Lochlannach agus de mhéid níos lú de phéine contórtach. Cláraíodh clampaí i ngiúis Dhúghlais, i learóg Sheapánach, i gcéadar crón iartharach agus i bpéine Albanach chomh maith. Cláraíodh clampa amháin de dhair ghallda faoi úinéireacht phríobháideach chomh maith. Le blianta beaga anuas, cuireadh soláthar d'ábhar atáirgthe foraoise le haghaidh péine contórtach ar fáil ó shíolghoirt, ach tá siad seo ag meathlú agus tá táirgeadh síolta íseal. Mar bheart eatramhach, go dtí go mbunaítear goirt úra, déanfar clampaí oiriúnach de bhunadh aitheanta a roghnú agus a úsáid mar fhoinsí síl le haghaidh péine contórtach. Le linn 2009 cláraíodh réimse bailithe síolta don speiceas.

Le blianta beaga anuas, rinneadh clampaí síolta a thanú le táirgeadh síolta a mhéadú. Rinneadh clampaí darach a thanú i gCill Chúile agus i nDomhnach Dheá agus clampaí feá i gCill Bhóru in 2009.

Ba chóir a thabhairt faoi deara go raibh 2009 thar a bheith lag le haghaidh táirgeadh síolta crainn in Éirinn, go háirithe na speicis de chrainn leathanduilleacha.

Mar a sracléiríodh sa tuarascáil bhliantúil roimhe seo, ó bhí na 1970idí ann tá an clár um pórú sprúis Shitcigh ag leanúint ar aghaidh in Éirinn. Ó bunrogha de os cionn 550 pluschrann, cruthaíodh 86 acu i dtrialacha allamuigh le fás uachtarach agus tréithe cáilíochta a bheith acu. Coinnítear iad seo i gCill Mochura Thoir, agus tá siad mar bhun le haghaidh sprús Sitceach atá ar fáil anois. Rangaítear iad mar 'ábhar tástáilte'. Rinneadh roinnt de ghoirt fhálaithe a bhunú ag plandlann Aughrim Coillte. Cuireadh iad seo san áireamh ar liostaí 2007, 2008 agus 2009.

GNÍOMHAÍOCHTAÍ BEARTAITHE

Leanúint d'athbhreithniú agus nuashonrú a dhéanamh ar an gcatalóg náisiúnta de réir éileamh reatha ar ábhar atáirgthe foraoise agus ar chúrsaí bainteacha.

TORTHAÍ

Cuireadh na liostaí náisiúnta agus AE i gcrích de réir sprice ag deireadh 2009. Tá an t-achar reatha de chlampaí síl léirithe i dTábla 1.

Tábla 1: Achar reatha na gclampaí síl amhail 31 Nollaig 2009.

		Líon na gclampaí	Achar (ha)
CRAINN LEATHANDUILLEACH			
Fearnóg	<i>Alnus glutinosa</i>	11	113.3
Fuinseog	<i>Fraxinus excelsior</i>	8	155.8
Feá	<i>Fagus sylvatica</i>	18	80.3
Beith	<i>Betula pubescens</i>	6	26.0
Dair ghallda	<i>Quercus robur</i>	45	780.0
Dair ghaelach	<i>Quercus petraea</i>	44	1381.3
Castán	<i>Castanea sativa</i>	3	8.6
Seiceamar	<i>Acer pseudoplatanus</i>	4	7.0
CLAMPAÍ SPEICEAS MEASCTHA			
Speicis mheasctha		3	52.8
CÓNAIFÉIR			
Péine Corsacach	<i>Pinus nigra</i> var. <i>maritima</i>	2	63.1
Giúis Dhúghlais	<i>Pseudotsuga menziesii</i>	21	203.6
Learóg Eorpach	<i>Larix decidua</i>	4	19.7
Learóg hibride	<i>Larix x eurolepis</i>	1	2.9
Learóg Sheapánach	<i>Larix kaempferi</i>	16	68.7
Cufróg Lawson	<i>Chamaecyparis lawsoniana</i>	1	3.3
Péine Contórtach	<i>Pinus contorta</i>	15	138.1
Péine Monterey	<i>Pinus radiata</i>	9	21.7
Sprús Lochlannach	<i>Picea abies</i>	36	347.3
Péine Albanach	<i>Pinus sylvestris</i>	19	158.2
Sprús Sitceach	<i>Picea sitchensis</i>	73	610.9
Céadar crón iartharach	<i>Thuja plicata</i>	5	14.9
Iúr	<i>Taxus baccata</i>	3	33.1
IOMLÁN		347	4290.6